QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. MHALLEF

JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' Nhar it-Tlieta 1 ta' Marzu 2016

Kawza Numru : 24
Rikors Numru : 326/2013 JPG

Middlesea Insurance p.l.c. (C5553)

U b'digriet tat-2 ta' Dicembru 2015

inbidel f'Mapfre Middlesea p.l.c.

VS

Francis Chetcuti (I.D. 755143M) u

Franwin Manufacturing

Limited (C12980)

Il-Qorti ,

Rat ir-rikors ta' Middleasea Insurance p.l.c. (C 5553) tal-5 t'April 2013, li jaqra hekk :

"Illi b'kuntratt datat 7 ta'Mejju 1998 fl-atti tan-Nutar Pierre Cassar (kopja annessa bhala Dok. A) l-intimat Francis Chetcuti rrikonoxxa ruhu debitur favur Clement u Mary konjugi Bondin fl-ammont ta' wiehed u tletin elf, seba' mija u hamsa u erbghin liri Maltin (Lm31,745)

flimkien mal-imghax bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) dekorribbli kwantu ghal hamest elef lira Maltija (Lm5000) mis-somma fuq imsemmija b'effett mill-15 ta' Jannar 1998; kwantu ghal sitt elef seba' mija u hamsa u erbghin lira Maltija (Lm6,745) b'effett mis-7 ta' Mejju 1998; u kwantu ghal ghoxrin elf lira Maltija (Lm20,000) b'effett mill-1 ta' Lulju 1998;

Illi permezz ta' l-istess kuntratt, il-kumpannija intimata Franwin Manufacturing Limited ikkostitwiet ruhha bhala garanti solidali ma' Francis Chetcuti ghall-hlas tad-debitu fuq imsemmi;

Illi permezz ta' kuntratt pubbliku tal-4 ta' Novembru 2003 fl-atti tiur-Nutar Herbert Cassar (Dok. B), il-kredituri Bondin iddikjaraw li mill-ammont dovut lilhom fuq imsemmi kien fadal bilanc ta' ghoxrin elf mija u hamsin lira Maltija (Lm20,150), dovut in kwantu ghal hmistax-il elf, u tlieta u disghin lira Maltija u hamsa u erbghin centezmu (Lm15,093.45) bhala kapital, u r-rimanenti hamest elef u sitta u hamsin lira Maltija u hamsa u hamsin centezmu (Lm5,056.55) bhala imghax sad-data tal-istess kuntratt;

Illi permezz tal-istess kuntratt pubbliku tal-4 ta' Novembru 2003, il-kredituri Bondin cedew u trasferew erbgha u sittin punt hamsa fil-mija (64.5%) mill-kreditu fuq imsemmi, inkluz l-imghax, lill-kumpanija rikorrenti Middlesea Insurance plc;

Illi din l-assenjazzjoni tal-kreditu giet notifikata lid-debituri u lill-garanti permezz ta' ittra ufficjali datata 26 ta' Jannar 2006 (Dok. C);

Illi ghalhekk mill-bilanc fuq imsemmi, l-ammont spettanti lill-kumpanija rikorrenti kien ta' tnax-il elf, disa' mija u sitta u disghin lira Maltija u hamsa u sebghin centezmu (Lm12,996.75) ekwivalenti ghal tletin elf, mitejn u erbgha u sebghin euro u tmienja u ghoxrin centezmu (€30,274.28), dovut in kwantu ghal disat elef, seba' mija u hamsa u tletin lira Maltrja u tmienja u ghoxrin centezmu (Lm9,735.28) ekwivalenti ghal tnejn u ghoxrin elf sitt mija sebgha u sebghin euro u ghaxar centezmi (€22,677.10) bhala kapital u in kwantu ghal tlett elef, mitejn u wiehed u sittin lira Maltija u sebgha u erbghin centezmu (Lm3,261.47) ekwivalenti ghal sebat elef, hames mija u sebgha u disghin euro u tmintax-il centezmu (€7,597.18) bhala imghax sal-4 ta' Novembru 2003;

Illi ghaddew iktar minn tliet (3) snin minn meta seta' jigi ezegwit l-imsemmi kostituzzjoni ta' debitu u sallum il-kumpanija rikorrenti ghadha ma thallsitx l-ammont dovut lilha;

Ghaldaqstant il-kumpanija rikorrenti titlob bir-rispett li dina l-Onorabbli Qorti joghgobha tawtorizzaha tesegwixxi t-titolu ezekuttiv taghha fuq imsemmi ghall-ammont ta' tletin elf, mitejn u erbgha u sebghin euro u tmienja u ghoxrin centezmu (€30,274.28) dovut in kwantu ghal tnejn u ghoxrin elf sitt mija sebgha u sebghin euro u ghaxar centezmi (€22,677.10) bhala sorte, u in kwantu ghal sebat elel hames mija u sebgha u disghin euro u tmintax-il centezmu (€7,597.18) bhala imghax sal-4 ta' Novembru 2003, flimkien mal-ispejjez u l-imghax legali fuq is-sorte mill-5 ta' Novembru 2003 sad-data tal-pagament effettiv."

Rat illi r-rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta ta' Francis Chetcuti tal-25 ta' Gunju 2013 (a fol. 30 et seq.) li taqra hekk:

1. *"Illi t-talbiet tas-socjeta' attrici huma rriti u nulli u konsegwentement ghandhom jigu respinti peress illi l-provvedimenti ta' l-Artikolu 258 tal-Kap 12 ma gewx osservati, u lanqas gew rispettati r-regoli tac-cessjoni ta' kreditu u n-notifika ta' l-istess;*

2. *Illi l-esponent josserva illi s-socjeta' Franwin Manufacturing Limited (C12980) ilha s-snin sprovvista minn Diretturi;*

3. *Salv risposta ulterjuri skond il-ligi."*

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-nota t'eccezzjonijiet ulterjuri ta' Francis Chetcuti tal-15 ta' Gunju 2015 (a fol. 112H) li taqra hekk:

"Li biha jeccepixxi l-preskrizzjoni kwinkwennali a tenur ta' l-Artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili."

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta' attrici Middlesea Insurance p.l.c. tad-29 t'Ottubru 2015 (a fol. 114 et seq.);

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet responsiva ta' l-intimati tas-27 ta' Novembru 2015 (a fol. 125 et seq.);

Rat in-nota tas-socjeta’ attrici tat-2 ta’ Dicembru 2015 li permezz taghha ddikjaraw li socjeta’ taghhom, Middlesea Insurance p.l.c bidlet isimha f’Mapfre Middlesea p.l.c. ;

Rat id-digiret taghha tat-2 ta’ Dicembru 2015 fejn ordnat li l-bidla tal-isem jigi rifless fl-okkju tal-kawza u fl-atti kollha tal-istess;

Rat id-dokumenti u l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Patrick Muscat, Chief Officer Claims mas-socjeta’ rikorrenti, prodott mill-istess socjeta’ rikorrenti, xehed permezz ta' affidavit ezebit a fol 36 – 37, illi s-socjeta’ rikorrenti kienet harget polza ta' assikurazzjoni favur in-Nutar Dr. Pierre Cassar biex tkoprih ghal *professional indemnity*. Fis-sena 2002 l-istess Nutar Cassar kien ippubblika kuntratt permezz ta' liema l-intimat kien ikkostittwixxa ruhhu bhala debitur favur Clement u Mary konjugi Bondin ghas-somma ta' Lm31,745, u s-socjeta’ ntimata kienet ikkostitwixxiet ruhha bhala garanti solidali mal-intimat. Dan id-dejn kellu jigi garantit billi tigi ikkostitwita ipoteka specjali fuq propjeta immobbli appartenenti lis-socjeta’ ntimata.

In-Nutar Cassar imbaghad fetah claim mas-socjeta’ rikorrenti, wara li rrizulta illi fl-ipoteka id-debitur gie rregistrat bhala l-kreditur u l-kreditur bhala d-debitur, u ghalhekk l-ipoteka kellha terga tigi rregistra, sa liema zmien il-proprjeta immobbli fuq liema kellu jkun hemm ipoteka specjal lahqet inbieghet u konsegwentement il-konjugi Bondin baqghu ma thallsux. Minhabba f'hekk kien talbu d-danni minghand in-Nutar Cassar, u n-Nutar Cassar fetah claim mas-socjeta’ rikorrenti.

Minhabba din il-claim, kien itlahaq ftehim fejn in-Nutar kien hallas parti mid-dejn lill-konjugi Bondin (9.9%), is-socjeta’ rikorrenti hallset parti sostanzjali mid-dejn lill-istess konjugi Bondon (64.5%) u l-konjugi Bondin sammew parti mid-dejn huma (25.6%). Ghalhekk il-konjugi Bondin cedew u trasferew dawn il-percentwali tal-kreditu originali li kien hemm bejnhom u bejn Chetcuti lis-socjeta’ rikorrenti, u ghal dan il-ghan kien sar ftehim datat 4 ta' Novembru 2003. Dak iz-zmien il-bilanc li kien ghadu dovut kien ta' Lm20,150, li minnu Lm15,093.45 kien kapital u l-bqija kien l-imghax dovut sa dakinhar.

Il-kredituri kollha imbaghad kienu prezentaw ittra ufficjali kontra l-intimati permezz ta' liema innotifikawhom formalment b'din ic-cessjoni. Din in-notifika kienet saret perezz tal-Gazzetta

tal-Gvern. **Qal illi jaf bic-cert illi l-intimati kienu gew notifikati b'din l-ittra ufficjali peress illi kienu rrispondew permezz ta' ittra ufficjali datata 21 ta' Marzu 2006**. Kien hemm tentattivi da parti tat-tliet kredituri biex jigbru l-ammont dovut, inkluz proceduri ghal bejgh bis-subbasta ta' xi proprjetajiet ta' Chetcuti u martu, izda dan il-bejgh ma sarx, u ghalhekk is-socjeta’ rikorrenti kellha tipprocedi b'dan ir-rikors peress li kien ghadda z-zmien.

Huwa kkonferma sad-data tal-affidavit tieghu, hadd mill-kredituri ma kien ghadu thallas xejn minn dakinhar li saret ic-cessjoni u ghalhekk l-ammont dovut lis-socjeta’ rikorrenti hija s-somma ta' €30,274, li tinkludi l-kapital kif ukoll l-imghax sal-4 ta' Novembru 2003, oltre l-imghax fuq il-kapital sad-data tal-pagament.

Qal illi qabel inbdew dawn il-proceduri kien gie ccekjat jekk is-socjeta’ ntimata ghadiex tezisti, u irrizulta li ghalkemm kienet ser tigi *struck off* mir-Registru tal-Kumpaniji, kien hemm xi oposizzjoni u ghalhekk is-socjeta’ intimata ghada tezisti sal-gurnata meta kien qieghed isir l-affidavit.

Dr.Claudette Fenech, Legal Advisor mar-Registry of Companies fi hdan l-MFSA, prodotta mis-socjeta’ rikorrenti, xehdet a fol. 51 et seq illi is-socjeta’ intimata giet irregistrata fit-13 ta' Awissu 1991 u kienet ghada rregistrata sal-gurnata ta' meta kienet qed tixhed hi. Qalet illi kien inbdew xi prodecuri biex din is-socjeta’ titnehha minn fuq il-lista tal-kumpaniji izda l-procedura twaqqfet minn FKNK ghaliex kellha xi kawza pendenti kontra din il-kumpanija u ghalhekk il-proceduri twaqqfu skont il-ligi. Konsegwentement is-socjeta’ ntimata kienet ghada attiva sall-llum bl-obbligi kollha taghha.

Xehdet li l-intimat Francis Chetcuti kien id-direttur tas-socjeta’ , izda mbaghad irrizenja fil-5 ta' Frar 2002. Is-segretarju tas-socjeta’ huwa wkoll Francis Chetcuti u kien ghadu jokkupa dik il-kariga meta xehdet hi.

Francis Chetcuti xehed a fol 110A – 110F illi ghal xi zmien huwa kien direttur tas-socjeta’ Franwin Manufacturing Company Limited izda mbaghad kien irrizenja fil-5 ta' Frar 2002. Qal illi huwa kien direttur ta' Claus Catering Limited flimkien ma' Mary Bondin u ibnu Wayne Chetcuti. Din il-kumpanija kienet kwazi falluta u kien se jkollu ftehim ma McDonalds biex jiehdu parti mill-premises u jistabilixxu McDonalds *take-away*. Huwa ghalhekk kien

iddecieda illi jhallas somma liz-zewg diretturi l-ohra biex jiehu l-ishma kollha ta' Claus Catering hu u jsir *sole director* biex ikun jista' jkollu exclusivity fin-negozjati tieghu ma' McDonalds. Dan il-ftehim ma' McDonalds pero qatt ma gie konkluz. Kien dan li wassal sabiex issir il-kostituzzjoni ta' debitu prezentata fl-atti ta' dawn il-proceduri. Huwa kkonferma il-kostituzzjoni ta' debitu li saret mal-konjugi Bondin li tinsab ezebita a fol 3.

In kontro-ezami a fol 110F-110J u a fol 112A-112G, mistqosi jekk huwa kellux jaghti xi flus lil Mary Bondin u ghalhekk kienet saret il-kostituzzjoni ta' debitu, wiegeb illi huwa lil Bondin kien tahom proprjeta, u cioe zewg *flats* zghar. Qal illi ma kienx jaf li s-socjeta' rikorrenti dahlet fix-xena sakemm ma bdewx il-proceduri odjerni. Muri l-ittra ufficjali mibghuta minnu f'ismu proprju u f'isem is-socjeta' ntimata, li tinsab ezebita a fol 40, qal illi huwa ma jafx biha u lanqas jaf l-Avukat li ffirmata min hi. Qal ukoll illi huwa kien ried jirrizenja bhala company secretary tas-socjeta' ntimata wkoll izda ghal xi raguni l-applikazzjoni kienet saret ghar-rizenja mir-rwol ta' direttur biss.

Meta rega gie mistoqsi fuq xi hlasijiet li setgha ghamel lil Bondin, qal li huwa kien trasferixxa xzewg appartamenti lil Bondin, izda mistoqsi jekk ghamilx ricerki fir-Registru Pubbliku biex jipprovdi d-dokument relattiv wiegeb ***"Why should I?"*** Mistqosi jekk ghamilx xi pagament iehor wara dan it-trasferiment wiegeb illi le, u kkonferma li ghad fadallu l-flus x'jaghti lil Bondin. Mistoqsi ghaliex kien biegh proprjeta li kien jaf li suppost hemm ipoteka biex tigarantixxi l-kreditu ta' Bondin, u ma ta xejn mir-rikavat tal-bejgh lill-istess, wiegeb illi kien ghamel dan ghaliex kellu *committments* ohra.

Ikkonsidrat;

Il-Qorti sejra l-ewwel net tikkonsidra l-posizzjoni tas-socjeta' ntimata f'dawn il-proceduri. Is-socjeta' ntimata ma ressqitx twegiba ghar-rikors promotur tas-socjeta' rikorrenti, u lanqas produciet provi fil-mori tal-kawza. Fin-nota ta' sottomissjonijiet prezentata solidament mill-intimat u mis-socjeta' ntimata, gie argumentat illi s-socjeta' ntimata ma tistax tkun kontumaci peress illi dawn il-proceduri ma jinbdewx b'rikors guramentat.

Din il-Qorti kienet ordnat lill-intimat sabiex iressqu t-twegiba taghhom fi zmien ghoxrin gurnata mid-data tan-notifika tar-rikors promotur permezz tad-digriet taghha tal-10 ta' April 2013 a fol 16. Ir-rikors promotur kien gie notifikat permezz tal-procedura tal-affissjoni u publikazzjoni,[1] izda filwaqt li l-intimat Francis Chetcuti ressaq ir-risposta tieghu, is-socjeta'

[1]Fol 26, fol 28, u fol 107.

ntimata baqghat ma ottemperatx ruhha mal-ordni moghti mill-Qorti ghal prezentata tar-risposta.

Il-fatt illi s-socjeta' ntimata hija sprovvista minn diretturi ma jfissirx illi n-notifika li saret ma hijiex valida, jew li l-proceduri kellhom isiru kontra kuraturi deputati.

L-Artikolu 187 (5) jipprovdi illi:-

> *Jekk mir-riferta tal-uffiċjal inkarigat minn notifika ta' skrittura jinstab li n-notifika kif provdut fis-subartikolu (4) ma tkunx saret, il-qorti tista',* ***jekk jirriżulta li mill-inqas xi ħadd mill-persuni msemmija fl-artikolu 181A(2) ikun jinsab Malta*** *tordna illi n-notifika ssir billi titwaħħal kopja tal-iskrittura fil-post fil-belt jew fid-distrett fejn soltu jitwaħħlu l-atti uffiċjali, fejn dak il-korp ikollu l-uffiċċju reġistrat, uffiċċju prinċipali, jew il-post tan-negozju tiegħu, u billi dik l-iskrittura tinħareġ fil-qosor fil-Gazzetta tal-Gvern u f'ġurnal ta' kuljum wieħed jew aktar minn wieħed skont kif il-qorti tista' tiddeċiedi u, meta possibbli, billi titwaħħal kopja tal-iskrittura mal-bieb tal-uffiċċju reġistrat, uffiċċju prinċipali, jew post tan-negozju. Il-qorti tista' wkoll tieħu dawk ilmiżuri oħra li jkunu jidhrulha xierqa sabiex tgħarraf b'dik liskrittura lil xi ħadd mill-persuni msemmija fl-artikolu 181A(2).*

Skont l-Artikolu 187 (6):-

> ***"Meta jirriżulta li l-persuni <u>kollha</u> msemmija fl-artikolu 181A(2) ma jkunux jinsabu Malta jew li dawk il-persuni ma jeżistux****, il-qorti għandha taħtar kuratur li jidher għal dak il-korp skont ma hemm provdut fl-artikolu 929(d)."*

L-Artikolu 181A(2) jipprovdi illi:-

> *"Kull dikjarazzjoni, jew skrittura li għandha tinħalef skont il-liġi għandha, fil-każ ta' korp li jkollu personalità ġuridika distinta, tinħalef mill-persuna jew persuni li jkollhom irrappreżentanza ġuridika ta' dak il-korp* ***jew minn kull***

> ***segretarju tal-kumpannija*** *jew minn kull persuna oħra li tkun awtorizzata bil-miktub minn dak il-korp sabiex tippreżenta atti ġudizzjarji f'ismu jew li jagħmel dikjarazzjoni, risposta ġuramentata jew skrittura bħal dawk imsemmija."*

Mill-provi prodotti quddiem din il-Qorti, u senjatament ix-xhieda ta' Dr. Claudette Fenech, irrizulta illi anke jekk is-socjeta' ntimata kienet sprovvista minn diretturi, xorta wahda kellha segretarju tal-kumpanija, li kien l-intimat Chetcuti stess. Ghalhekk huwa car li n-notifika ta' dawn il-proceduri saret skont il-ligi, billi giet segwita l-proceduta tal-pubblikazzjonu u affissjoni u anke illi ma kien hemm l-ebda htiega illi l-proceduri jsiru kontra kuraturi deputati a nom tas-socjeta' ntimata.

Ghalhekk il-Qorti tqis il ghal finijiet u l-effetti kollha tal-ligi, is-socjeta' ntimata ghandha titqies bhala kontumaci f'dawn il-proceduri.

Skond il-ligi, l-kontumacja ma tfissirx u ma tistax tigi ekwiparata ma ammissjoni. Infatti kif gie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Blye Engineering Co. Ltd Vs Philip Borg Bellanti u Joe Fenech** deciz fit-22 ta' Gunju, 2005, Appell Civili per Onor. Imhallef Philip Sciberras:

> ***"... huwa wkoll principju ben stabbilit illi ghalkemm il-konvenut jibqa' kontumaci dan ma kellux jinftiehem bhala li hu abbanduna kull eccezzjoni li seta' jaghti fil-kawza u ammetta d-domanda. Sta ghall-gudikant li jezamina jekk it-talba hix gustifikata, indipendentement mill-kontumacja tal-konvenut. Vide Kollez. Vol. XXIX P III p 35;"***

Illi infatti fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Edmond sive Jesmond Meilaq v. Brian Mizzi et noe**., Appell, 27 ta' Marzu, 1996 inghad:

> ***"Illi fl-ahharnett irid jinghad illi skond il-gurisprudenza tal-Qrati taghna, il-konvenut li jibqa' kontumaci, bhal kaz odjern, ma jitqiesx li ammetta t-talba ta' l-attur, izda jitqies li jkun irrimetta ruhu ghall-gudizzju tal-Qorti. Dana ma jfissirx pero' li l-Qorti tista' tqajjem hija stess ex officio kwalunkwe eccezzjoni li l-konvenut seta' jqajjem kieku kkontesta l-kawza billi kif gie ritenut fis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-***

> ***Appell in re Hammet vs Genovese moghtija fil-31 ta'Jannar 1991:***
>
> ***"Il-Qorti m'ghandhiex tissolleva eccezzjoniiet li mhiex awtorizzata espressament mill-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jew minn konsiderazzjonijiet ta' ordni Pubblika.***
>
> ***Ghaliex altrimenti tinholoq sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeciedi fuq eccezzjoni taghha stess haga li mhix rakkomandabbli billi tinvolvi vjolazzjoni ta' principju kardinali tas-smiegh xieraq tal-kawza;""***

Vide ukoll sentenza fl-ismijiet **Joseph Aquilina noe v. Lino Debono**, Qorti tal-Appell, deciza fis-7 ta' Ottubru, 1997

Ikkonsidrat;

L-intimat Francis Chetcuti eccepixxa illi dawn il-proceduri huma nulli peress illi l-provvedimenti tal-Artikolu 258 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta ma gewx osservati.

Il-procedura stabbilita fl-Artikolu 258 tal-Kapitolu 12 tirrikjedi illi l-esekuzzjoni ta' wiehed mit-titolu esekuttivi msemmija fl-istess artikolu issir billi titressaq talba quddiem il-qorti kompetenti , u illi r-rikorrent ghandu jikkonferma bil-gurament ix-xorta tad-dejn jew tat-talba li jkun ifittex l-esekuzzjoni taghha, u li d-dejn jew parti minnu jkun dovut.

Il-Qorti rat ir-rikors promotur tas-socjeta' rikorrenti, u jirrizulta illi:

1. Is-socjeta' rikorrenti ghamlet it-talba taghha permezz ta' rikors quddiem il-qorti kompetenti; u

2. Patrick Muscat ghal Middlesea Insurance Limited ikkonferma bil-gurament tieghu il-kontenut tar-rikors promotur, u ghalhekk ix-xorta tad-dejn li tieghu is-socjeta' rikorrenti qed tfittex l-esekuzzjoni, u kif ukoll li d-dejn huwa dovut.

Il-Qorti tqis ghalhekk illi din il-parti tal-ewwel eccezzjoni tal-intimat hija ghal kollox infondata.

Fl-ewwel eccezzjoni tieghu, l-intimat eccepixxa wkoll illi dawn il-proceduri huma irriti u nulli peress illi s-socjeta' rikorrenti ma rrispettatx ir-regoli tac-cessjoni ta' kreditu u n-notifika tal-istess. Fil-verbal tal-24 ta' Ottubru 2013, mitlub biex jikkjarifika liema huma n-nuqqasijiet msemmija rigward ic-cessjoni ta' kreditu u n-notifika tal-istess, l-avukat difensur tal-intimat "*iddikjara illi n-nuqqasijiet li hemm jirreferu ghan-notifika li skont l-Art 1471 tal-Kap 16 l-assenjazzjoni kellha tigi nnotifikata permezz ta' att gudizzjarju...u inoltre il-kumpanija Franwin Manufacturing Limited kienet sprovvista mid-diretturi mis-sena 2002 u ghalhekk il-procedura korretta kellha ssir kontra l-kuraturi biex jirraprezentaw kumpanija li ma kelliex diretturi*."

Skont l-Artikolu 1471 tal-Kodici Civili:-

> *Iċ-ċessjonarju ma jistax, kwantu għat-terzi, jeżerċita l-jeddijiet lilu ċeduti, ħlief wara li ċ-ċessjoni tkun ġiet imgħarrfa lid-debitur b'att ġudizzjarju, miċ-ċessjonarju nnifsu jew miċ-ċedent.*

Dak li jrid jigi stabbilit ghalhekk huwa jekk l-intimati kienux gew notifikati bic-cessjoni permezz ta' att gudizzjarju.

Is-socjeta' rikorrenti, flimkien ma' Clement u Mary Bondin u n-Nutar Dottor Pierre Cassar, avvzaw lill-intimati bic-cessjoni maghmula fil-kuntratt pubbliku tal-4 ta' Novembru 2003 fl-atti tan-Nutar Dottor Herbert Cassar, **permezz ta ittra ufficjaliipprezentata fir-Registru ta' din il-Qorti**. Din l-ittra ufficjali kienet giet notifikata lill-intimati permezz tal-procedura tal-publikazzjoni, u l-istess ittra giet ippubblikata fil-Gazzetta tal-Gvern fis-16 ta' Mejju 2006 u fuq il-Malta Independent fl-24 ta' Mejju 2006.

A skans ta' ripetizzjoni ta' dak hawn fuq enuncjat, is-socjeta' rikorrenti ma kellha l-ebda bzonn tipprezenta l-ittra ufficjali kontra kuraturi deputat a nom tas-socjeta' ntimata, galadarba is-socjeta' ntimata kien ghad ghandha segretarju. Il-Qorti taghraf pero illi n-notifika ma saritx strettament skont il-ligi peress illi saret biss publikazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern, mentri l-ligi tezigi illi n-notifika ssir permezz ta' affissjoni, kif ukoll publikazzjoni kemm fil-Gazzetta tal-Gvern kif ukoll f'gurnal ta' kuljum. Madankollu xorta wahdu ghandu jitqies illi s-socjeta' ntimata giet notifikata skont il-ligi bl-ittra ufficjali mibghuta mill-kredituri sabiex javzaw dwar ic-cessjoni li kienet sehhet. Dan qieghed jinghad 'l ghaliex **l-**

intimat kien prezenta ittra ufficjali <u>responsiva</u> kemm f'ismu proprju kif ukoll a nom u fl-interess tas-socjeta' Franwin Manufacturing Limited.[2]

Fis-sentenza fl-ismijiet **Antoinette Vella vs Kummissarju tal-Artijiet et** deciza mill-Qorti tal-Appell fit-13 ta' Lulju 2001 gie ritenut illi

> *"Jekk mill-atti jkun jirrizulta illi l-persuna notifikanda kienet attwalment irceviet l-att u kienet ipprocediet biex tikkontestah permezz ta' risposta skond il-ligi, l-att tan-notifika nnifsu isir ghall-fini tal-process ghal kollox irrilevanti. Dan propjru ghaliex i**l-prezentata tar-risposta tkun tekwivali u kellha tigi interpretata bhala dikjarazzjoni tal-parti li tkun qed taghti ruhha b'notifika bl-att.** (…) Kwalunkwe nuqqas jew difett fil-process tan-notifika isir f'dawk ic-cirkostanzi irrilevanti."*

Applikat dan l-insenjament ghall-fatti tal-kaz in dezamina, l-Qorti tqis illi id-difett fil-process tan-notifika tal-ittra ufficjali msemmija sar irrilevanti fil-mument meta giet prezentata risposta permezz ta' ittura ufficjali a nom u fl-interess tas-socjeta' ntimata mis-Segretarju taghha, ghaliex il-prezentata ta' din ir-risposta tekwivali ghal dikjarazzjoni li s-socjeta' ntimata kienet qed taghti ruhha b'notifikata bl-ittra ufficjali msemmija.

Di piu' skont is-sentenza fl-ismijiet **Carmelo Cauchi vs Joseph Camilleri** deciza minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-14 ta' Gunju 1955,

"[b]'att gudizzjarju ghandu jiftiehem, skond il-ligi, dak li jigi prezentat fir-Registru tal-Qorti u li jigi nnotifikat lid-debitur permezz tal-Qorti."

Jirrizulta konsegwentement illi huwa sodisfatt ukoll ir-rekwizit illi l-intimat jigu mgharrfa bic-cessjoni tramite att gudizzjarju galadarba huma gew mgharrfa bic-cessjoni permezz tal-ittra ufficjali hawn fuq imsemmija. Ghalhekk il-Qorti qed tirrespingi din l-eccezzjoni.

Ikkonsidrat;

L-intimat qajjem ukoll eccezzjoni ulterjuri tal-preskrizzjoni a tenur tal-Artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili.

---

[2]Fol 40.

L-artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili jipprovdi illi jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta" hames snin

> *"l-azzjonijiet għall-ħlas ta' kull kreditu ieħor li ġej minn operazzjonijiet kummerċjali jew minn ħwejjeġ oħra, meta l-kreditu ma jkunx jaqa', skont din il-liġi jew liġijiet oħra, taħt preskrizzjoni aqsar,* ***jew ma jkunx jirriżulta minn att pubbliku."***

Minn qari ta' dan l-artikolu huwa car li din l-eccezzjoni ulterjuri tal-intimat hija ghal kollox infondata. Il-kreditu vantat mis-socjeta' rikorrenti **jirrizulta minn att pubbliku**, stante illi jirrizulta minn kuntratt pubbliku datat 7 ta' Mejju 1998 fl-atti tan-Nutar Dottor Pierre Cassar fejn l-intimat ikkostitwixxa ruhhu bhala debitur favur Clement u Mary konjugi Bondin fl-ammont ta' Lm31,745, u s-socjeta' ntimata ikostitwixxiet ruhha garanti ghall-istess ammont, **liema debitu gie cedut u trasferit in parti lis-socjeta' rikorrenti permezz ta' kuntratt pubbliku datat 4 ta' Novembru 2003 fl-atti tan-Nutar Dottor Herbert Cassar.** Galadarba l-kreditu jirrizulta minn att pubbliku, din l-azzjoni m'hijiex preskritta.

Ghaldaqstant, il-Qorti qed tichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni.

Ikkonsidrat;

L-ahhar eccezzjoni mressqa mill-intimat hija illi s-socjeta' ntimata ilha s-snin sprovvista minn Diretturi. Il-Qorti ma tqsix illi tali eccezzjoni hija relevanti ghal posizzjoni tal-intimat, illi prezenta l-eccezzjonijiet f'ismu proprju biss, u ghalhekk ma jistghax iressaq eccezzjonijiet a nom tas-socjeta' ntimata ukoll. Ghal kull buon fini pero, il-Qorti terga tirrepeti dak hawn fuq rilevat, u cioe illi l-fatt li s-socjeta' ntimata hija sprovvista minn diretturi huwa rrelevanti ghal fini tal-proceduri de quo, stante illi galadarba is-socjeta' ntimata ghad ghandha segretarju tal-kumpanija, skont il-ligi l-azzjonijiet ghad jistghu jigu prezentati kontriha, minghajr il-htiega illi jsiru kontra kuraturi deputati.

Din l-eccezzjoni qieghda ghalhekk tigi michuda wkoll.

Ikkonsidrat;

Fin-nota ta' sottomissjonijiet prezentata minnhom, l-intimati argumentaw illi s-socjeta' rikorrenti naqset milli tipprova il-quantum tal-ammont dovut lilha. Il-Qorti ser tastjeni milli tieghu konjizzjoni ta' dan l-argument ghar-rigward tal-intimat Francis Chetcuti stante illi din

il-kontestazzjoni kontra t-talba tas-socjeta' rikorrenti ma saritx fin-nota ta' eccezzjonijiet, izda saret biss fin-nota ta' sottomissjonijiet.

Il-Qorti tqis ghalhekk illi dan l-argument effettivament hu eccezzjoni mohbi f'nota ta' sottomissjonijiet. Kif intqal fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Mifsud vs Josephine Camilleri** deciza minn din il-Qorti diversament presjeduta fil-15 ta Lulju 2009:

> ***"[g]halkemm din il-Qorti, fejn setghet, dejjem irrifuggiet mill-formalizmu esagerat, min-naha l-ohra lanqas ma nkorragiet permessivizmu ingustifikat u anzi, ma tarax li huwa sewwa illi wara li jkunu inghalqu l-provi u l-iskritturi, parti f'kawza tippretendi bi dritt li tista' tqanqal kull difiza immaginabbli fil-kors tad-dibattitu oral jew bil-miktub biex tipparalizza l-pretensjonijiet tal-attur."***

Gurisprudenza pacifika tirritjeni illi ***"eccezzjonijiet formali m'ghandhomx jinghataw f'nota ta' osservazzjonijiet imma bil-mod formali procedurali."***[3] Din il-linja ta' hsieb giet ukoll segwita fis-sentenza fl-ismijiet **Vincent Camilleri et vs Gaetana Aquilina,** deciza fis-16 ta' Marzu 2004, fejn il-Qorti tal-Appell kienet tal-fehma illi

> *"Eccezzjoni li tigi sollevata mill-konvenut tkun inkorportata f'nota tal-eccezzjonijiet akkompanjata b'dikjarazzjoni guramentata mill-parti jew wahda mill-partijiet li tkun qed tressaqha (vide Art. 158). Mhux hekk biss talli l-ligi trid li kopja identika ta' din in-nota tal-eccezzjonijiet "tigi notifikata permezz tar-registru lill-attur jew lill-avukat tieghu." Dan ghaliex in-nota tal-eccezzjonijiet tinkwadra l-linja difenzjonali tal-konvenut ghat-talbiet li jkunu saru fic-citazzjoni u* ***mhux korrett u lanqas ma ghandu jigi permess li, fi stadju inoltrat tal-kawza meta l-istadju tal-provi jkun maghluq u meta din tithalla ghas-sottomissjonijiet orali jew biex jigu prezentati noti tal-osservazzjonijiet, l-kontro-parti tigi rinfaccata b'linja***

---

[3] **Emanuele Busuttil vs Francesco Mercieca**, Qorti tal-Appell Civili, deciza 15 ta' April 1950 u citata b'approvazzjoni fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Mifsud vs Paul Cutajar**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 13 ta' Gunju 2008 u **Paul Camenzuli vs Duncan u Linzie konjugi Delia et**, Prim Awla tal-Qorti Civili deciza 1 ta' Frar 2016.

> ***difenzjonali gdida minghajr ma jigu osservati r-regoli proceduralI.***"

Ghalhekk ***"meta eccezzjoni ma tigix moghtija formalment qisha m'hijiex quddiem il-Qorti u l-Qorti mhix tenuta tiddecidiha***.*"*[4]

In vista ta' dan il-Qorti tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-'argument' tal-intimat Chetcuti illi s-socjeta' rikorrenti naqset milli tipprova il-quantum tal-ammont dovut lilha galadarba din in linja ta' difiza ma gietx moghtija formalment izda giet imqajjma biss fin-nota tal-eccezzjonijiet.

Fir-rigward tas-socjeta' ntimata, din il-Qorti ma tistax tikkonsidra dan l-'argument' peress illi galadarba baqghat kontumaci dan l-argument ma ressqitux b'mod formali, u l-Qorti hija prekluza milli tqajjem eccezzjonijiet ex officio sakemm ma tkunx giet moghtija din il-fakolta espressament mill-ligi, jew minhabba ragunijiet ta' ordni pubbliku. Peress illi l-kontestazzjoni tal-quantum m'hijiex eccezzjoni li tista' tinghata ex officio, u lanqas hija eccezzjoni marbuta mal-ordni pubbliku, il-Qorti ma tistax tikkonsidra dan l-argument fir-rigward tas-socjeta' ntimata.

Ikkonsidrat;

Pero, minhabba illi kif intqal mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Vella vs Pierre Cremona,** deciza fl-10 ta' Ottubru 2003 **"[i]*l-kontumacja ma tehlisx lill-attur milli jissodisfa rrekwizit tal-ligi li jressaq provi sal-grad almenu ta' probabilita` u li jressaq l-ahjar prova*"** il-Qorti sejra, fir-rigward tas-socjeta' ntimata biss, tqis jekk is-socjeta' rikorrenti ipprovatx sufficjentement it-talba mressqa minnha.

L-azzjoni li ghandha quddiema l-Qorti hija wahda ghall-awtorizzazzjoni biex jigi esegwit titolu esekuttiv. Kif jidher mis-sentenza fl-ismijiet **HSBC plc vs Raymond Sammut,** deciza minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-14 ta' Dicembru 2011

> *"**Mill-gurisprudenza nostrali in effetti jirrizulta li f'kawza ta' din ix-xorta ir-rikorrenti ma jkunx qed jitlob kanonizzazzjoni mill-gdid tal-kreditu tieghu izda biss awtorizzazzjoni biex***

[4] **Maria Debono vs Dolores Portelli**, Qorti tal-Appell Civili deciza 22 ta' Ottubru 1954; **Tommaso Sammut vs Carmela Farrugia et**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 19 ta' Ottubru 1954.

> ***jezegwixxi titolu ezekuttiv gia kanonizzat b'sentenza precedenti."***

(Vide ukoll J**ohn Portelli nomine vs Henry Azzopardi** et nomine Qorti tal-Appell, deciza 29 ta' Mejju 1997).

F'dan il-kaz huwa inkontestat illi ma saret l-ebda kanonizzazzjoni ta' kreditu permezz ta' sentenza izda huwa l-kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu illi qieghed jigi vantat bhala titolu esekuttiv.

> Fis-sentenza fuq citata "HSBC Malta plc (C-3177) vs Raymond Sammut" ikompli jirritieni : "***L-uniku konsiderazzjoni li ghandha taghti il-Qorti fi procedura bhal din hija biss dwar l-ezekuzzjoni tat-titolu ezekuttiv. Trid taccerta ruhha dwar <u>l-ezistenza tat-titolu ezekuttiv</u> li ghadda it-terminu prefiss mill-ligi minn meta dak it-titolu seta' jigi ezegwit kontra debitur intimat, li ix-xorta tad-dejn u il-fatt li l-istess ghadu pendenti jigu konfermati bil-gurament mill-kreditur jew raprezentant tieghu u li tordna l-ezekuzzjoni tat-titolu biss ghall-ammont kanonizzat li jkun ghadu ma thallasx.***"

F'dan il-kaz il-Qorti tqis illi s-socjeta' rikorrenti ipprovat sal-grad rikjest mill-ligi dawn l-elementi kollha. Fir-rigward tal-esekuzzjoni tat-titolu, il-Qorti hija moralment konvinta illi l-esekuzzjoni ghandha ssir fuq is-somma reklamata mis-socjeta' rikorrenti, specjalment in vista tax-xhieda tal-intimat, illi bil-gurament tieghu ikkonferma illi wara t-trasferiment ta' zewg appartamenti favur Mary Bondin, liema trasferiment sar qabel ma sehhet ic-cessjoni, huwa ma ghamel l-ebda pagament iehor, u ghalhekk m'huwiex verosimili illi s-socjeta' rikorrenti hija dovuta somma anqas minn dik mitluba, liema somma tirrifletti l-kreditu cedut u trasferit lilha mill-konjugi Bondin.

Ghal dawn il-mottivi, l-Qorti, filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-intimat Francis Chetcuti, u in vista tal-kontumacja tas-socjeta' ntimata, tilqa' t-talbiet kollha tas-socjeta' rikorrenti, u tawtorizza lis-socjeta' rikorrenti tesegwixxi t-titolu esekuttiv taghha fuq l-ammont ta' tletin elf, mitejn u erbgha u sebghin Ewro u tmienja u ghoxrin centezmu (€30,274.28) dovut in kwantu ghal tnejn u ghoxrin elf, sitt mija sebgha u sebghin Ewro u ghaxar centezmi (€22,677.10) bhala sorte, u in kwantu ghal sebat elef hames mija u sebgha u

disghin Ewro u tmintax-il centezmu (€7,597.18) bhala imghax sal-4 ta' Novembru 2003, flimkien mal-imghax legali fuq is-sorte (u cioe' €22,677.1) mil-5 ta' Novembru 2003 sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjez kollha kontra l-intimati.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur